Perspectives on Lag BaOmer

Timely Torah, April 29th 2018

History The Time of Sefira Historically

70-135CE

1. Siddur

135-1096CE

2. Talmud Bavli, Yevamos 62b

ר"ע אומר למד תורה בילדותו ילמוד תורה בזקנותו היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנמיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם ער שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת

1096-1146CE

3. Levush HaTecheiles, R. Mordechai Yaffe

בנולאכ׳ {ככל שבתות שבין פסח לעצר אומרי אב הרהמי כדי להזכי נשמו תלמירי רע ויש מקומו שנוהני לאומרו אפי בשכתות שמברכין בהן רח אייאו סיון שבת הראשון שאחר הפסה אומרי יוצר ויוש אור ישרא אופן ארוני עוז ויא אראי וחשמלי׳ זולת אין כמוך : נאול שביי ענייה וכן בכל השבתו שבין פסח לעצר אומרי יוצרות המדברי מענין ענייה וכן בכל השבתו שבין פסח לעצר אומרי יוצרות המדברי מענין הגאולה וכמתאונני בוכן הזה אחר זכרון נאולת מצרי על הגלות ועל הגרו ש לנו עכשיו בין האומו שינאנו בהר ומזכירין כל הגזירו שהיר באו הבריני ובכרינו אשכנז מפני שבעוונותינו בולפ או רוכם היו בומן באו המדיני ובכרינו אשכנז מפני שבעוונותינו בולפ או רוכם היו בומן הזה לכן מתפללי אנו להשי שיזכי זבותם וכימי מצרים יראנו נפלאות

4. Turei Zahav, OC 493:sk 2

וי"ל דודאי העיקר שאחר ל"ג בעומר לא מתו ואפ"ה נוהגים קצת אבילות מחמת גזרת תתנ"ו שהיתה באשכנז בין פסח לעצר' כמו שמפורש ביוצרות ופיוטים שאנו אומרים בשבתות ההם שהם נתיסדו כמו קינות כנלע"ד טעם המנהג שלנו שאין נושאין אחר ל"ג בעומר אבל להסתפר ודאי שרי אחר ל"ג בעומר שמחמת גזירה זו לא החמירו אלא בשמחה יתירה של נישואין מה שאין כן קודם ל"ג בעומר שמתו תלמידי ר' עקיבא ומוטל על כל העולם להתאבל בשבילם החמירו טפי אפילו בתספורת. בהג"מל כתוב באם חל ר"ח אייר בשבת נושאין בו:

1648-1649

5. Pinkus HaMedina, Pinkus Vaad Kehilos Harishonos Bemidinas Lita Meeting Adar 1650

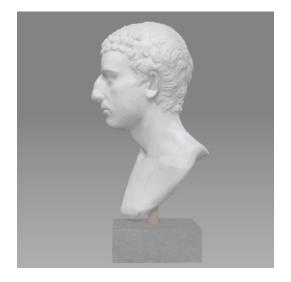
תסג. בראותינו גודל הרפתקאית והמאורעות, צרות רבית ורעות בצוק העתי' הללו אשר עברו בין הגזרים האלה על כלל בית ישראל, אשר בעו"ה נגעה בנו יד ה' ונפלו בעו"ה כמח וכמה רבבות מישראל, אל נקפות ה' ינקום דם עבדיו השפוך אשר נשפך דפם כמים והיו מושלכים על פני השדה מאכל לעוף השמי' גם קבירה לא הית' להם; גם גברה יד האויב ופשטו ידם בזבול בית מקדשם מעט, ושערי ציון המצוייני' בהלכה שדה תחרש. הן כל אלה ראתה ידם בזבול בית מקדשם מעט, ושערי ציון המצוייני' בהלכה שדה תחרש. הן כל אלה ראתה ענינו, ועל זאת מאד דאכה לבנו. ומהראוי לכל אשר יראת אלקי' נגע בלבי לתת [לב] להתבונן ולהתאבל על כל צרות צרורו' העברו. ולעת הזאת נתננו [נתנו] לב, וע"ם שקלא וטריא עלה המוסכם לאסור איסור שלא יעלה על נפש [מ]ישראל, משך ג' שנים רצופי' מן יז אייר תי"ל, שום מלבוש דאמא שק או אטליס או טאבינק [טבינקש] יסמיט וגילדן שטיק, הן בגד עליון הן בגד תחתון, אמי' קאטאנק' [קאטינקא] או טשאמר אאו וגילדן שטיק, הן בגד עליון הן בגד תחתון, אמי' קאטאנק' [קאטינקא] או טשאמר אאו

The Uniqueness of Lag BaOmer

The Beginning of the Revolt

6. War of the Jews, Josephus Flavius, Chapter 14-15

4. Now at this time it happened that the Grecians at Cesarea had been too hard for the Jews, and had obtained of Nero the government of the city, and had brought the judicial determination: at the same time began the war, in the twelfth year of the reign of Nero, and the seventeenth of the reign of Agrippa, in the month of Artemisins [Jyar.] Now the occasion of this war was by no means proportionable to those heavy calamities which it brought upon us. For the Jews that dwelt at Cesarea had a synagogue near the place, whose owner was a certain Cesarean Greek: the Jews had endeavored frequently to have purchased the possession of the place, and had offered many times its value for its price; but as the owner overlooked their offers, so did he raise other buildings upon the place, in way of affront to them, and made working-shops of them, and

left them but a narrow passage, and such as was very troublesome for them to go along to their synagogue. Whereupon the warmer part of the Jewish youth went hastily to the workmen, and forbade them to build there; but as Florus would not permit them to use force, the great men of the Jews, with John the publican, being in the utmost distress what to do, persuaded Florus, with the offer of eight talents, to hinder the work. He then, being intent upon nothing but getting money, promised he would do for them all they desired of him, and then went away from Cesarea to Sebaste, and left the sedition to take its full course, as if he had sold a license to the Jews to fight it out.

5. Now on the next day, which was the seventh day of the week, when the Jews were crowding apace to their synagogue, a certain man of Cesarea, of a seditious temper, got an earthen vessel, and set it with the bottom upward, at the entrance of that synagogue, and sacrificed birds. This thing provoked the Jews to an incurable degree, because their laws were affronted, and the place was polluted. Whereupon the sober and moderate part of the Jews thought it proper to have recourse to their governors again, while the seditious part, and such as were in the fervor of their youth, were vehemently inflamed to fight. The seditions also among the Gentiles of Cesarea stood ready for the same purpose; for they had, by agreement, sent the man to sacrifice beforehand [as ready to support him;] so that it soon came to blows. Hereupon Jucundus, the master of the horse, who was ordered to prevent the fight, came thither, and took away the earthen vessel, and endeavored to put a stop to the sedition; but when (20) he was overcome by the violence of the people of Cesarea, the Jews caught up their books of the law, and retired to Narbata, which was a place to them belonging, distant from Cesarea sixty furlongs. But John, and twelve of the principal men with him, went to Florus, to Sebaste, and made a lamentable complaint of their case, and besought him to help them; and with all possible decency, put him in mind of the eight talents they had given him; but he had the men seized upon, and put in prison, and accused them for carrying the books of the law out of Cesarea.

6. Moreover, as to the citizens of Jerusalem, although they took this matter very ill, yet did they restrain their passion; but Florus acted herein as if he had been hired, and blew up the war into a flame, and sent some to take seventeen talents out of the sacred treasure, and pretended that Caesar wanted them. At this the people were in confusion immediately, and ran together to the temple, with prodigious clamors, and called upon Caesar by name, and besought him to free

them from the tyranny of Florus. Some also of the seditious cried out upon Florus, and cast the greatest reproaches upon him, and carried a basket about, and begged some spills of money for him, as for one that was destitute of possessions, and in a miserable condition. Yet was not he made ashamed hereby of his love of money, but was more enraged, and provoked to get still more; and instead of coming to Cesarea, as he ought to have done, and quenching the flame of war, which was beginning thence, and so taking away the occasion of any disturbances, on which account it was that he had received a reward [of eight talents], he marched hastily with an army of horsemen and footmen against Jerusalem, that he might gain his will by the arms of the Romans, and might, by his terror, and by his threatenings, bring the city into subjection.

7. But the people were desirous of making Florus ashamed of his attempt, and met his soldiers with acclamations, and put themselves in order to receive him very submissively. But he sent Capito, a centurion, beforehand, with fifty soldiers, to bid them go back, and not now make a show of receiving him in an obliging manner, whom they had so foully reproached before; and said that it was incumbent on them, in case they had generous souls, and were free speakers, to jest upon him to his face, and appear to be lovers of liberty, not only in words, but with their weapons also. With this message was the multitude amazed; and upon the coming of Capito's horsemen into the midst of them, they were dispersed before they could salute Florus, or manifest their submissive behavior to him. Accordingly, they retired to their own houses, and spent that night in fear and confusion of face.

8. Now at this time Florus took up his quarters at the palace; and on the next day he had his tribunal set before it, and sat upon it, when the high priests, and the men of power, and those of the greatest eminence in the city, came all before that tribunal; upon which Florus commanded them to deliver up to him those that had reproached him, and told them that they should themselves partake of the vengeance to them belonging, if they did not produce the criminals; but these demonstrated that the people were peaceably disposed, and they begged forgiveness for those that had spoken amiss; for that it was no wonder at all that in so great a multitude there should be some more daring than they ought to be, and, by reason of their younger age, foolish also; and that it was impossible to distinguish those that offended from the rest, while every one was sorry for what he had done, and denied it out of fear of what would follow: that he ought, however, to provide for the peace of the nation, and to take such counsels as might preserve the city for the Romans, and rather for the sake of a great number of innocent people to forgive a few that were guilty, than for the sake of a few of the wicked to put so large and good a body of men into disorder.

9. Florus was more provoked at this, and called out aloud to the soldiers to plunder that which was called the Upper Market-place, and to slay such as they met with. So the soldiers, taking this exhortation of their commander in a sense agreeable to their desire of gain, did not only plunder the place they were sent to, but forcing themselves into every house, they slew its inhabitants; so the citizens fled along the narrow lanes, and the soldiers slew those that they caught, and no method of plunder was omitted; they also caught many of the quiet people, and brought them before Florus, whom he first chastised with stripes, and then crucified. Accordingly, the whole number of those that were destroyed that day, with their wives and children, (for they did not spare even the infants themselves,) was about three thousand and six hundred. And what made this calamity the heavier was this new method of Roman barbarity; for Florus ventured then to

do what no one had done before, that is, to have men of the equestrian order whipped (21) and nailed to the cross before his tribunal; who, although they were by birth Jews, yet were they of Roman dignity notwithstanding.

2. This happened upon the sixteenth day of the month Artemisius [Jyar]. Now, on the next day, the multitude, who were in a great agony, ran together to the Upper Market-place, and made the loudest lamentations for those that had perished; and the greatest part of the cries were such as reflected on Florus; at which the men of power were aftrighted, together with the high priests, and rent their garments, and fell down before each of them, and besought them to leave off, and not to provoke Florus to some incurable procedure, besides what they had already suffered. Accordingly, the multitude complied immediately, out of reverence to those that had desired it of them, and out of the hope they had that Florus would do them no more injuries.

Cessation of Death

7. Sefer Hamanhig, Pesach Se'if 106

קו) ואין כיהג לכנים בין פסח לעצרת, ולא מפני שיש איסור ברבר אלא למנהג אבלות על מה שאירע שבאותו פרק מתו י"ב אלף זוגית תלמידים לר' עקיבא על שלא נהגו כבור זה לזה, אבל מקרשין שאין שמחה אלא בחופה ונשואין, ומי שכנס אין בו שום איסור בעולם, ואך מנהג בצרפת ופרובינצא לכנום מל"ג בעימר ואילך, ושמעתי בשם ר' זרחיה הלוי ז"ל מגירוגרא שמצא כתוב בספר ישן הבא מספרד שמתו מפסח ועד פרום העצרת ומאי פורםא פלגא כדתנן שיאלים בהלכית פסח קודם לפסח ל' יום ופלגא ועד פרום העצרת ומאי פורםא פלגא כדתנן שיאלים בהלכית פסח קודם לפסח ל' יום ופלגא

8. Beis HaBechira, Yevamos 62b

וקבלה ביד הגאונים שביום ל״ג בעומר פסקה המיתה 273, ונוהגים מתוך כך שלא להתענות בו.

9. Maharil, Dinei Hayamim Bein Pesach L'Shavuos Siman 7

אמהר"י סג"ל אע"ג דאיתא בגמ' דחלמידי ר"ע מתו מן פסח עד עלרת מ"מ עושין ביום ל"ג בעומר יום שמחה משום דמתו רק הימים שאומרים בהן תחינה בשבעה שבועות העומר וכל יום שא"א תחנה לא מתו והשתא דל מן המ"ע יום של הספירה ז' ימי החג וג' ימים דחל בהן ר"ח שנים לאייר ואחד לסיון וז' שבתות פשו נהו ל"ב נמלא דלא מתו רק ל"ב ימים לכן כשכלו אותן ל"ב ימים שמתו עושין למחרתן שמחה לזכר.

Question: How does that make it a day of joy? First Day of the Flood

10. Bereishis 7:11

ִבּשְׁנַת שֵׁשִׁ־מֵאוֹת שֶׁנָה לְחַיִּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֵבּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ:

11. Talmud Bavli, Rosh Hashana 11b

And Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua follow their lines ofreasoning, as they disagreed about this same issue in another context as well. As it is taught in a baraita: "In the six hundredth year of Noah's life, in the second month, on the seventeenth day of the month, on that day were all the fountains of the great deep broken open, and the windows of heaven were opened" (Genesis 7:11). Rabbi Yehoshua says: That day was the seventeenth of Iyyar, the second month of the year counting from Nisan, which is the day that the constellation of Kima sets during the day and the season that the springs diminish with the increased heat. But because the people of the generation of the flood changed their actions for the worse, the Holy One, Blessed be He, changed for them the acts of Creation, and instead of Kimasetting, He caused the constellation of Kima to rise during the day and He removed two stars from Kima, and in this way He brought a flood to the world.

The First Day of the Manna

12. Responsa Chasam Sofer, YD 233 ונו"ן אימא עילאה, הרי שעולים בו וכנ"ל. ולפי דאיתא במדרש כו) שמיום שכלה החררה שהוציאו ממצרים הלכו ג' ימים בלא לחם ואח"כ ירד המן, א"כ הי' הורדת המן ביום ל"ג בעומר וראוי לעשות א"כ הי' הורדת המן ביום ל"ג בעומר וראוי לעשות לזה זכר טוב, אך הוא נגד ש"ס פרק ר"ע [פ"ז ע"ב] ושם הארכתי כז). מ"מ לעשותו יום שמחה והדלקה ובמקום ידוע דוקא שיהי' תל תלפיות שהכל נפנים דתניא (בראשית ז, יא) בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש רבי יהושע אומר אותו היום י"ז באייר היה יום שמזל כימה שוקע ביום ומעינות מתמעטין ומתוך ששינו מעשיהן שינה הקב"ה עליהם מעשה בראשית והעלה מזל כימה ביום ונטל שני מבול לעולם לשם לא ידעתי אם רשאים לעשות כן כח), והוה כעין מ״ש רלב״ח [שו״ת ס״ ג׳] במי שנדר לקבר שמואל הנביא יע״ש כט). וכבר עלה בלבי לומר לפמ״ש רמב״ן באגרת הנפלא שלול) שכל מקום המקודש יותר מחברו חרוב ושמם יותר מחברו, ע״כ הואיל ובעו״ה עדיין לא הגיע עד עתה זמן בנינו ע״כ הי׳ זאת כדי שלא יתישב ירושלים ביתר עז כי לא זכינו לכך, מי יתן ויזכני הי״ת להיות ממישבים של ירושלים ועכ״פ לא ממהרסים וממחריבים ח״ו להאריך גלות ישראל:

Bar Kochba's Rebellion

13. Dr Yom Tov Levenski, Sefer HaMoadim

נתרגם את זה לשפת המעשה: תלמידי רבי עקיבא הלא הם־הם שנרשמו לאסטרטיה של בר־כוכבא ונלחמו באויב. רבי עקיבא בעצמו "היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח" (הרמב"ם. הלכות מלכים, פרק י"א). לאחר כמה ימי תבוסה וכישלון שבאו בימים שבין פסח לשבועות ומערכות בר־כוכבא ניגפו לפני האויב — בא יום של ניצחון, יום י"ח באייר. אותו יום התבצרו מחנות היהודים או הצליחו להדוף את האויב וגם לכבוש לזמן־מה את ירושלים. וייתכן שלכבוד אותו ניצחון קיעקעו להדוף את האויב וגם לכבוש לזמן־מה את ירושלים. וייתכן שלכבוד אותו ניצחון קיעקעו אנשי בר־כוכבא מטבעות רומיות וטבעו עליהן חותם עברי: מצד אחד שמעון (בר־ כוכבא) ומצד שני לחירות ירושלים. מטבעות מקועקעות אלה מצויות עד היום.

This coin happens to be an exceptional example; it is dated to the second year of the revolt (A.D. 133/4) by its inscription, which reads, "Year two of the freedom of Israel." The coin features the olive wreath/one-handled jug design, and is so well struck that no traces of its undertype remain.

https://www.ngccoin.com/news/article/2494/The-Coinage-of-Bar-Kokhba/

The Day of Continuation

14. Chida, Sefer Tov Ayiv, OC 493

ומה שעושין שמחה בל״ג אפשר דרבי עקיבא היה כלל גדול בתורה ולמדה לכ״ד תלמידים ומתו ונשאר העולם שמם ויום ל״ג התחיל לשנות לרשב״י ורבי מאיר ורבי יוסי וכז׳ ויאור להם שתחזור התורה ורבי עושים שמחה. וגם אמרו דהלולא דרשב״י ביום ל״ג:

Rabbi Shimon bar Yochai's Hilula

15. Zohar, Haazinu, Idra Zuta

ר) אתו זן טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדא בהו בני מרוניא, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר הן דנפק פורייא, הוה סליק באוירא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עולו ואתו, ואתכנשו להילולא דרבי שמעון, ס) יבא שלום ינוחו על משכבותם.

16.Sulam, ad loc.

ר) אתו טריקין זמארי זכו׳: באו מכים זבעלי מגיגים מכפר צפורי, שרצו שיקברו אותו במקומם. זבאו לקחו בכח ובמלחמה. וגירשו אותם בני מירון, וצעקו עליהם בהמוניהם, שרצו שלא יקבר שם, אלא שיקבר אצלם. אחר שיצאה המטה מן הבית, היתה אצלם. אחר שיצאה המטה מן הבית, מיתה עולה באויר, ואש היתה לוהטת לפניה. שמעו שמעון, יבא שלום ינוחו על משכבותם.

17.Admor Hazaken, R. Schneur Zalman of Liadi

הָיוּ מְפֹרָדִים זְמַן רַב לֹא הָיְתָה תִּגְבֹּרֶת הָאַהֲבָה וְהַשְּׁמְחָה כָּל כָּךְ. אֲבָל אֵין תִגְבֹּרֶת הָאַהֲבָה אֶלָא לְפִי עֵרֶךְ הִתְקַשְׁרוּת שֶׁהָיָה מִקֹדֶם הִפָּרְדָם, שָׁאָם הָיְתָה עֲצוּמָה מְאֹד, נְמְצָא הָיָה הַמְּרִירוּת וְרָחוּקוֹ עָצוּם מְאֹד, וּלְפִי עֵרֶדְ זֶה תִּהְיֶה תִגְבֹּרֶת הָאַהַכָה כִּרְאֹתוֹ וְתִגְדַל הַשְּׁמְחָה, כֵּן שָׁמְחַת חַתָן וְכַלֵּה שֵׁנְשְׁמָתָם קוֹדֵם יְצִירָתָם בִּכְלִי גוּף וְחֹמֶר, מַכְרִיזִין עֲלֵיהֶן מ׳ יוֹם קוֹדֵם כו׳, וְהָיוּ אַז לאַחַדִים בּרוּחַנִיוּת בַּתַכִלִית הַקֵּרוּב כָּדֵרָד הַמַשְׁפִיעַ וְהַמַקַבֵּל, וּמַיָּד כְּשֵׁנוֹצָרוּ הַנְשָׁמוֹת בָּגוּפִים מְחַלַקִים, נִתְפָרְדוּ מָאֹד הַרְחֵק זְמֵן רֵב, לָכֵן כְּשֶׁמְזַוּגִים זֶה עִם זֶה בִּזְמֵן חֲתָנָתָם תַּחַת הַחָפָה, אַף עַל פִּי שֵׁאֵינוֹ אֵלָא יִחוּד וְקֵרוּב, מַחֲמַת שֶׁבָּאוּ מָן הָרְחוּק גָּדוֹל לְנְקָדַת הַקֵּרוּב שֶׁהָיָה לָהֶם בִּתְחַלָה. וְזֶה הוּא עְקֵר שְׂמְחַת חָתָן וְכַלָּה. והַבֶּה נִשְׁמַת רַבִּי שָׁמָעוֹן בֵּר יוֹחַאי הַיָה בְּחִינַת הַמַּשְׁפִּיעַ לְכָלֵלוּת נָשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ מֹשֵׁה רַבֵּנוּ עֶלָיו הַשָּׁלוֹם, הַנְקְרָא חָתָן, וּכְשֶׁבָּאָה לַגּוּף וְהִמְשִׁיכָה הַשְּׁפָּעוֹת הַשָּׂגוֹת אַלקוּת לְכָלָלוּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא בְּוַדֵּאי רְחוּק גֶּרוֹל, וּכְמוֹ שֶׁקְבֵּל הַגְּשָׁמוֹת לְמַעְלָה בְּלֹא גופים, לָכֵן אַחַר שֶׁנְסְתַּלְקָה נִשְׁמָתוֹ מָגוּפוֹ לְמְקוֹר חַצְּבָה וְעָלוּ עָמּוֹ הַנְשָׁמוֹת שֶׁקְבְלוּ לְמַשָּה בַּגוּפִים, לְקַבֵּל מִמֵנוּ לְמַעְלָה בָּלֹא גּוּפִים, הֲרֵי הַקֵּרוּב הָאֲמָתִי בָּא לָהֶם מָן הַרְחוּק הַגָּרוֹל וְזֵהוּ הַהָלוּלָא ומאמרי אדמו״ר הזקז אתהלך לאזניא דף ב. ד״ה ענין הלולא דרבי שמעון

בר יותאין:

עַנְיַן הָלוּלָא דְרַבִּי שָׁמְעוֹן בֵּר יוֹחַאי, כִּי שָׂמְחַת

וְנְתְקֶרְבוּ, אֲבֶל מַצֵּד זֶה לֹא הָיָה כָּל כָּדְ הַשְּׁמְחָה וְהַתַּעֵנוּג אִם לֹא הָיָה קוֹדֵם הַפַּרוּד

מְקֹרָבִים מְאֹד וְהָיוּ לַאֲחָדִים, כְּמוֹ אָדָם שֶׁלֹא

רָאָה אוֹהַבוֹ הָאֲמָתִּי זְמַן רַב מָאֹד, כִּרְאֹתוֹ

אותו תּגְדַל וְתִכְעֵר הָאַהַכָה וְהַשְּׁמְחָה, וְאָם לֹא

חָתָן וְכַלָה הוּא מִצֵּד שֶׁהָיו נִפְרָדִים

9 of 11

18. Bnei Yissachar, Mamrei Chodesh Iyar, Siman 3

ב ועתה אתה נרוך י"י קורא נעים הטכיל ותנין אשר ביום זה התחלת התגלות הטוב של המורה שנגנו נה האור כי טוג הוא האור שהאדם מביע צו מכוף העולם ועד כופו צזה האור רואין מסטירין של יולר בראשית. הנה רי שמעון בן יוחאי קראוהו בולינא קדישא כי על ידו נתגלו באיתגליא סודות התורה ה"ם החור כי טוב הגנוז בתורה ע"כ כקרא ספרו הקדוש זה"רי אור המנהיק מסוף העולם ועד סופו או״ר הטוב הגנוז בחורה. ע״כ יותא הדיו טויינ ימים למחן תורה. אשר מחהיל להתנולץ האור כי טוב בתורה וכמש"ל הנה יום הזה ל"ג בעומר . יומא דהילולא דריים בן יוחאי בו ביום עלה לשמי מרומים. ומסתמא ביום זה כולד ג"כ כי הקבייה יושב וממלא שנוחיהם של לדיקים מיום אל יום. הנה בו ביום שותחיל האור כי טוב להאיר מן התורה היינו טו״ב יונים קודם ווחן תורה בו ניום נתגלית הנשוני הקדושי בעולם אשר מגלה דרך אור כי טוינ בתורה. ע״כ נקרא הקדום ההוא צוליכא קדיםא

Hod Shebehod

19. Responsa Chasam Sofer, YD 233

ואי אתיהיב רשותא לכמוני לדבר מה שהיה נ״ל. י״ל דכשם שסופרים דרך ירידה ממעלה למטה ויהיה יום הראשון חסר שבחסר, לעומת זה מיין נוקבין עולים ביום הראשון מלכות שבמלכות, וכן לעולם חתן וכלה יוצאים זה לקראת זה ופוגשים זה בזה בנצח שבנצח, (ויום) [ביום] כ״ה למב״י יו״ד אייר יום בקור פסח שניכט. ולפ״ז ביום ל״ג הוא הוד שבהוד להורדת הניצוצות ולעומת זה הוא תפארת שבתפארת להיורדים להעלות בקדש. ויש לבתוז, כי רגילים להתחיל מנהג קצת אבילות מיום ב׳ אייר עד יום ל״ג לעומר כד׳, והנה יום ב׳ אייר הוא ממש ההיפך מיום ל״ג. כי אז הוא הוד שבהוד להעולים ותפארת שבתפארת להיורדים, מתחילים להתאבל, וביום ח״י אייר הוא היפך [מיום ב׳ אייר כי אז הוא הוד שבהוד להעולים] ושמחים בו. ומה שכתבתי מהעלאה ממטה למעלה כן הוא כי כל ימי הספירה מונחים בין יום שבת ליום נו״ן, כי ממחרת השבת תספרו עד יום נו״ן, וידוע מדת שבת התחתונה כה) ונו״ן אימא עילאה, הרי שעולים בו וכנ״ל. ולפי

76

בית

פרשה בהקתי

בחקתי הלכו. ענין שלא נאמר וידבר ה׳ אל משה . כי אלו הענינים מורים על הברים שהם למעלה משכל ותפיסת האדם. והנה בענינים אלו נמלא דברים שאין כח עבודת האדם מגיע להקנם. כי כשיחטא ארט חם ושלום רק כנגד השי"ת אז יכופר לו הכף כשישיב. כי השי"ת הוא רב חסד. אך כי יש הרבה ענינים שהם נוגעים בין אדם להברו . ומהם יתחייצו כל מיני יראות. כי כל היראות בעולם הוה יבואו מהתנשאות האדם פן עבר גבולו ועלה לגבול שאינו שלו . ועל זה נאמר כי טוב אמר לך עלה הנה מהשפילך לפני כדיב אשר ראו עיניך (משלי כ״ה ז׳). ובזה אין יד האדם משיג לברר את עלמו. אד באם האדם מברר את עלמו קודם לכן עד הוד שבהוד. או מכאן ואילך יעיד עליו השי"ת. כי ברור כוונתו. וענין הוד שבהוד הוא. כי הוד מורה על בירור . והוד שבהוד הוא כשהאדם עושה מעשה בלי דעת . כנון כשהארם אובד מעות ואח"כ יושיעו השי"ת שימלא אותם אדם כשר. וזה בירור שהאדם זך בפעלים. ובאם זה המולאם ילך ויעשה בזו האברה דבר מלוה . זה נקרא הוד שבהוד . כי בכל עניני עולם הזה יש בירורים כאלה. באם האדם עושה מעשה בחשבון . כנון שמתן לקופה על לדקה דממני עליה גבאי הגון ובוה כמלא דעת . אד למי יתנה הגבאי בזה אין דעה האדם הולך. רק תפלת האדם גם שם נמצאת שמתפלל שיזמין לו השי"ת עני כשר . אבל שילך העני בזה הכח ויעשה מצוה לזאת גם אין כח תפלה מגיע כל כך. רק הערת

לעקה בלב . ובאם עד מקום שיד האדם מגעת מברל עלמו בעבודה ותפלה . אז השי"ת יגמור בעדו שיעיד עליו ויגמור לטוב . ולכן זאת הסדרה תדבר מענינים כאלה שנקראים חקים . וגם היא סדרה הל"ג שהיא הוד שבהוד כפי ספירות הגלויים . וגמלא בה ל"ג ברכות . ול"ג פסוקים מתוכחה . וכנגד זה ניתן ל"ג פסוקים ול"ג פסוקים מתוכחה . וכנגד זה ניתן ל"ג פסוקים שהוא פריון על כל . וכמבואר במי השלוח (חלק אי בחקתי) :

יעקב

ובנירגי אליכם . היינו הבטה מפורשת . אכן בהכטה נמצא שהיא רק לקיום ולא לריבוי. וכמו

שמבואר בפרשת בהר על פסוק ועשת את התבואה. על זה נאמר והפריתי אתכם. כי יש בכת ראיית השי"ת להביא ריבוי והולדה והוספה. כי לכל מדוחיו ברא ברואים בעולם הזה. כמבואר בזה"ק (נשא קכ"ע ב׳). על עינא פקיחא רומזים דגים. וכמו שנבראו ברואים שמולידים בראיה (כתבי האר"י ז"ל). כן יש בכת ראית השי"ת ברלון הטוב להטיב :

בויקרא רבה (פל"ה ס"ח). חשבתי ברטת חשבתי קללות. ברכות מאל"ף ועד פי"ו. וקללות מון וי"ו ועד ה"ח. ולא עוד אלא שהן הפוכות. כי באמת מלד השי"ת אין שום רע יורד (בראשית רבה פנ"א ס"צ). אלא שכל הטובות מכוסים בכיסוי שנראית הפך מהטובה. כמו שבת שעתה נראה כלמלום והוא רומו על לעתיד שלא ילטרך אדם למעשה ידיו: